Om utbredningen av några skandinaviska *Trichoptera*.

Av

KARL-HERMAN FORSSLUND.

Sedan H. D. J. WALLENGRENS monografi över Skandinaviens *Trichoptera* (Skandinaviens Neuroptera. II. Neuroptera Trichoptera. Kongl. Sv. Vet. Akad. Handl. Band 24. N:o 10. 1891) utkom, har den svenska trichopterologien nästan fullständigt legat i lägervall. Detta innebär naturligtvis, att kännedomen om våra nattsländor i nuvarande stund är ytterst bristfällig, och dock är denna grupp en av de mest intressanta av våra insektordningar, särskilt ur biologisk synpunkt. Den största orsaken till det bristande intresse, som den svenska entomologien visat gruppen *Trichoptera*, torde bestå i att vi saknat en fullt pålitlig handledning i ämnet. För nybörjaren är nämligen WALLENGRENS arbete av flera skäl nästan obrukbart. Den totala frånvaron av figurer gör det mycket svårhanterligt, och författarens benägenhet att tillmäta ribbförgrening, färgteckning o. dyl. en alltför stor artsystematisk betydelse verkar ofta vilseledande. Dessutom är arbetet rätt ofullständigt med hänsyn till arternas antal och utbredning.

För att i någon mån råda bot för det sistnämnda missförhållandet lämnar jag här nedan en lista över fynd, som gjorts utanför de gränser, WALLENGREN angiver för respektive arter. De för Sverige nya arterna betecknas med en *. Jag har här att uttala mitt tack till prof. Y. SJÖSTEDT, som godhetsfullt givit mig tillstånd att offentliggöra lokaler ur Riksmuseets samlingar (RM.), och till prof. A. TULLGREN för samma tillstånd angående samlingarna på Centralanstalten för Jordbruksförsök (C.f.J.). Särskilt vill jag framföra mitt tack till prof. SJÖSTEDT, som under sistlidna hösttermin givit mig tillfälle att bearbeta Riksmuseets samlingar av dessa djur och med stor välvilja och tillmötesgående underlättat detta mitt arbete. Dessutom har jag haft förmånen att granska samlingar, gjorda av folkskolläraren G. STHEN, Idre (G.S.), tandläkare F. NORDSTRÖM, Stockholm (F.NM), fil. d:r O. LUNDBLAD, Stockholm (O.L.), redaktör ANTON JANSSON, Örebro (A.JN.) och provinsialläkare O. SJÖBERG, Loos (O.SJ.), för vilket jag även säger

mitt tack. Där ej annat angives, äro fynden gjorda av mig själv. Jag frambär även min tacksamhet till Dr. G. ULMER, Hamburg, som välvilligt ställt sin erfarenhet till mitt förfogande genom att granska åtskilliga av mina bestämningar. De arter, av vilka Dr. ULMER kontrollerat eller i ett par fall bestämt exemplar, äro utmärkta med ULM.

Rhyacophila septentrionis MC LACHL. *Ög.* WALLENGREN nämner ett ex. från Ög., »som sannolikt hörer hit»; på RM finnes arten från Åby (HAGLUND). *Nrk.* Frösvidal (A. JN). *Sdml.* Nacka kvarnbäck $^{2}/_{10}$ 1927. *Dlr.* Ludvika sn, ett par bäckar vid Brunnsvik; flygtid juni—okt.; Idre sn, Spångmyrbäcken Ö kyrkbyn $^{10}/_{8}$ 1926 (G.S.). *Häls.* Loos $^{22}/_{8}$ 21 (O.SJ.).

**Glossosoma Nylanderi* MC LACHL. *Dlr.* Lima sn, Dalälven vid Limedsforsen $^{22}/_{6}$ 1925; Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{3}/_{7}$, $^{18}/_{7}$, Idresjön $^{15}/_{8}$ 1926 (G.S.); Storån på samma lokal $^{20}/_{7}$ 1927. Arten förut känd i endast 3 ex. från Finland. ULM.

**Agapetus comatus* PICT. *Dlr.* Idre sn, sjöns N ända $^{11}/_{7}$ 1925; Storån vid kyrkbyn $^{18}/_{7}$ 1926 (G.S.); samma lokal i mängd $^{20}/_{7}$ 1927. Särna sn, Njupån vid utloppet i Fuluälven $^{18}/_{7}$ 1927. Transtrands sn, Väster-Dalälven vid Sälen $^{10}/_{8}$ 1927. — Har utan tvivel en vidsträckt utbredning hos oss, fast den hittills varit förbisedd. På RM finnas två ovanligt stora hanar, mätande drygt 11 mm mellan vingspetsarna. De härstamma troligen från Ög. ULM.

De små hydroptiliderna utgöra, som naturligt är, den mest försummade och även missuppfattade familjen, varför jag medtager alla ex., som jag haft tillfälle att kontrollerna. För en säker bestämning är det i allmänhet nödvändigt att göra mikroskopiska preparat av abdominalspetsen.

Agraylea multipunctata CURT. *Ög.* RM (P. WAHLB.). *Stockholm.* RM (BOHEMAN).

A. cognatella MC LACHL. *Dlc. alp.* RM (BOHEMAN). *Lpl.* Tärna juli 1927 (F.NM.). *Hedemarken.* Härjehågna, Hågnsjöen i regio alpina $^{26}/_{7}$ 1927.

Hydroptila femoralis EAT. *VG.* Kinnekulle (RM, BOHEMAN). *Ög.* RM (BOHEMAN). *Dlr.* Särna sn, Fuluälven vid Mörkret $^{18}/_{7}$ 1927.

**H. pulchricornis* PICT. *Dlr.* Ludvika sn, sjön Väsman, vassvik vid Brunnsvik $^{24}/_{7}$ 1926. ULM.

Oxyethira costalis CURT. *Dlr.* Ludvika sn, Brunnsvik aug. 1927; Särna sn, Särnasjön $^{19}/_{7}$ 1927; Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{20}/_{7}$ 1927.

**O. sagittifera* RIS. *Dlr.* Särna sn, Fulufjäll, skogstjärn $^{11}/_{7}$ 1927.

**O. Frici* KLAP. *Dlr.* Särna sn, Fuluälven vid Mörkret $^{18}/_{7}$ 1927; Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{20}/_{7}$ 1927.

Philopotamus montanus DONOV. *Sk.* C.f.J. (TULLGR.); Båstad (RM).

Wormaldia subnigra MC LACHL. Är utan tvivel en starkt förbisedd art. I södra *Dlr.* tycks den vara en konstant medlem av bäckfaunan och flyger i Ludvika sn i aug. och sept. talrikt vid alla bäckar. Övriga lokaler: *Sdml.* Nacka kvarnbäck $^{2}/_{10}$ 1927. *Upl.* Bondkyrko sn, Lurboforsen $^{11}/_{9}$ 1927. *Vrml.* Bada $^{5}/_{8}$ 1923 (F.NM). *Dlr.* Söderbärke sn, Hemshyttan $^{30}/_{7}$ 1926; Idre sn, Sörälven $^{10}/_{9}$ 1925 och bäck vid Kotjärn $^{5}/_{8}$ 1926 (G.S.). *Häls.* Loos $^{24}/_{8}$ 1923, $^{12}/_{8}$, $^{30}/_{8}$ 1924 (O.SJ.). *Ög.* Åby $^{1}/_{9}$ (RM. HAGLUND). — ULM.

Neureclipsis bimaculata KOL. *Häls.* Loos $^{14}/_{7}$ 1922, $^{7}/_{7}$ 1924 (O.SJ.). *Jtl.* RM. *Vbtn.* RM. *Nbtn.* RM. *Lpl.* RM (BORG); 1 ex., som helt och hållet saknar de gula fläckarna på framvingarna. Hårigheten är jämnt mörkgrå över hela vingen. Samma ab. har jag funnit i *Dlr.*, Grangärde sn, sjön Malingens avflöde, där den flög bland talrika normalt färgade ex.

Plectrocnemia conspersa CURT. *Sm.* RM (BOHEMAN). *Ög.* Rodga $^{11}/_{7}$, $^{19}/_{7}$ (RM, HAGLUND). *Nrk.* Örebrotrakten (A.JN). *Dlr.* Ludvika sn, Brunnsvik årligen, iakttagen $^{3}/_{7}$—$^{21}/_{8}$; Särna och Idre snr, ej sällsynt vid bäckar och åar i juli och aug. *Häls.* Loos $^{9}/_{8}$ 1922, $^{26}/_{7}$, $^{6}/_{9}$ 1924, Karlsberg $^{11}/_{7}$ 1924, Tensberg $^{12}/_{7}$ 1924 (O.SJ.). *Jtl.* RM (KLINCKOWSTR.), Storlien juli 1907 (RM, J. PEYRON).

Polycentropus multiguttatus CURT. *Vrml.* Bada $^{5}/_{8}$, $^{10}/_{8}$ 1923 (F. NM). *Dlr.* Ludvika sn, Brunnsvik i juli och aug.

Holocentropus dubius RAMB. *Dlr.* St. Tuna sn, Sellnässjön $^{18}/_{7}$ 1926; Idre by $^{20}/_{7}$ 1927.

H. picicornis STEPH. *Dlr.* Idre sn, tjärn V Härjesätern $^{24}/_{7}$ 1927; Nästjärn en bit S härom $^{26}/_{7}$ 1927 (G. S.). *Häls.* Loos sn, Tensberg $^{12}/_{7}$ 1924 (O.SJ.); Loos $^{16}/_{7}$ 1927 (A.JN). *Vbtn.* RM (HOLM).

Cyrnus trimaculatus CURT. *Vstml.* Norbergs sn, Noren $^{29}/_{7}$ 1926. *Dlr.* Ludvika sn, allmän vid Väsman i juli och aug., även vid skogstjärnar.

**C. insolutus* MC LACHL. *Dlr.* Idre sn $^{22}/_{7}$, Kotjärn $^{5}/_{8}$ 1926 (G. S.). ULM.

C. crenaticornis KOL. *Vstml.* Norbergs sn, Noren $^{29}/_{7}$ 1926. ULM.

Ecnomus tenellus RAMB. *Öl.* Hornsjön $^{26}/_{6}$ 1920 (A.JN). *Ög.* C.f.J. (TULLGR.). *Sthlm* C. f. J. (TULLGR.).

Lype phæopa STEPH. *Vstml.* Norbergs sn, å nära Noren $^{29}/_{7}$ 1926. *Dlr.* Ludvika sn i juni och juli vid bäckar samt vid Väsmans stenstränder. ULM.

**L. reducta* HAG. *Dlr.* Ludvika sn, S. Öratjärn $^{11}/_{8}$ 1926. ULM.

Hydropsyche pellucidula CURT. *Lpl.* RM.

H. angustipennis CURT. I RM sitter bland *H. angustipennis* ett ex. av *H. nevæ,* etiketterat Lp. BORG. Då man kan befara,

att detta representerar den »angustipennis», som BORG uppgiver från Saskam i sina »Anteckningar öfver svenska Neuroptera» (Ent. Tidskr. 1901), torde arten böra utgå ur hans lista. *H. angustipennis* är i vårt land ej känd N om Dlr och Häls.

H. instabilis CURT. *Dlr*. Ludvika sn, Sörvik $^{7}/_{7}$ 1926. ULM.

H. nevæ KOL. var. *fennica* MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{3}/_{7}$ 1926 (G.S.). ULM. Samma lokal $^{20}/_{7}$ 1927. På grund av framvingarnas tydliga teckning måste ex. räknas till var. MC LACHLAN uppgiver, att var. skall vara större än huvudarten; mina 4 ♂♂ växla i vingbredd mellan 18 mm (= huvudartens minimibredd) och 22 mm, vilket senare mått MC LACHLAN angiver för var. En ♀ mäter 24 mm.

**H. Silfvenii* ULM. *Dlr*. Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{3}/_{7}$ 1926 (G.S.). ULM.

H. lepida PICT. *Dlr*. Idre sn, Storån vid kyrkbyn $^{20}/_{7}$ 1927. — BORGS uppgifter från Lpl (l. c.) bygga troligen på felbestämningar.

Arctopsyche ladogensis KOL. *Dlr*. Väster-Dalälven vid Limedsforsen $^{22}/_{6}$ 1925 och vid Nås $^{4}/_{7}$ 1927; Särna sn, Njupån vid Mörkret $^{18}/_{7}$ 1927.

Neuronia clathrata KOL. Särna sn, Särnasjön $^{19}/_{7}$ 1927.

N. ruficrus SCOP. *Dlr*. Ludvika sn, Rösjön $^{10}/_{6}$ 1919. *Häls*. Loos $^{14}/_{6}$ 1921, $^{12}/_{7}$ 1923, $^{26}/_{6}$, $^{23}/_{7}$ 1924, Tensberg $^{12}/_{7}$ 1924 (O.SJ.). Enligt d:r SJÖBERG allmän vid myrtjärnar.

Phryganea varia FABR. Enligt WALLENGREN skall denna art vara den allmännaste inom släktet och förekomma på hela Skandinaviska halvön. Detta måste dock vara ett misstag. Att döma av de lokaluppgifter, jag sett i litteraturen och i samlingar, tycks arten vara huvudsakligen sydlig och allmän endast S om det högboreala området. Redan i *Dlr* är den mycket sällsynt; själv har jag funnit endast 1 ♂ och 1 ♀ i Ludvika sn vid Väsman, och dessa äro tillsammans med 1 ex. i RM hittills de enda, jag känner från landskapet. I RM finnes 1 ex. från *Nbtn*. (BORG). d:r SJÖBERG har tagit den i *Häls*. Tensberg i juli 1924.

Agrypnia picta KOL. *Gtl*. RM. *Ög*. Åby $^{10}/_{6}$ (RM, HAGLUND).

Molannodes Steini MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, ej sällsynt vid långsamt flytande bäckar i juli och aug. ULM. Särna sn, St. Njupsjön $^{9}/_{8}$ 1927. — Av SILTALA uppgiven från Lpl. Jag har lokaler även från sydligare trakter, men då förhållandet mellan *M. Zelleri* och *Steini* behöver en utredning, vill jag spara dessa till en kommande uppsats.

Beræa pullata CURT. *Dlr*. Ludvika sn, Gussjömossen $^{16}/_{6}$ 1921, Sörvik $^{22}/_{6}$ 1924, $^{26}/_{6}$ 1927. ULM.

B. maurus CURT. En ♂ från Stockholm finnes i RM.

Beræodes minuta L. *Dlr*. Idre sn, St. Härjeån $^{22}/_{7}$ 1927 (G.S.)

Leptocerus annulicornus STEPH. *Ög*. RM (HAGLUND); Nors-

holm juni 1906 (TULLGR.). *Upl.* RM (BORG); Vassunda 5/7 1913 (O.L.). *Nbtn.* RM (BOHEMAN). *Lpl.* RM (BORG); Gällivare sn, Luleluspen 1/9 1923. ULM.

L. aterrimus STEPH. *Jtl.* RM. — var. *tineoides* SCOP. *Häls.* Voxnan NV om Loos 29/7 1924 (O.SJ.).

L. commutatus MC LACHL. *Vg.* Hjo (RM, SJÖST.). *Dlr.* Idre sn, Storån vid kyrkbyn 18/7 1926, 23/8 1927 (G.S.), 20/7 1927; Idresjön 23/8 1927 (G.S.). ULM. En ♀ från Storån har en vingbredd av endast 14 mm. *Jtl.* RM. *Lpl.* RM (BORG).

Mystacides nigra L. *Dlr.* Malungs sn, Väster-Dalälven 10/8 1927; Idre sn, Härjesätern 26/7 1927 (G.S.). *Vbtn.* RM; Torne älv vid Karungi 24/7 1909 (TRYBOM). *Lpl.* RM.

M. azurea L. Är i WALLENGRENS avhandling upptagen endast i examinationsschemat. Troligen allmän i hela Sverige. Jag känner arten från följande landskap: Bl., Sm., Ög., Vg., Sdml., Upl., Dlr., Häls., Ång., Jtl., Lpl.

Erotesis baltica MC LACHL. *Dlr.* St. Tuna sn, St. Dammsjön 17/7 1926. ULM.

Oecetis lacustris PICT. *Vstml.* Norbergs sn, Noren 29/7 1926. *Dlr.* Ludvika sn, allmän vid Väsman i juli och aug.; även vid skogstjärnar; Norrbärke sn, Smedjebacken 16/7 1919; St. Tuna sn, Sellnässjön 18/7 1926; Falun, sjön Varpan 1926. ULM. *Häls.* Voxnan NV om Loos 29/7 1924 (O.SJ.). *Vbtn.* RM (HOLM).

Oe. testacea CURT. *Dlr.* Idre sn, Sörälven 22/8 1927 (G. S.). *Häls.* Forsa aug. 1927 (A.JN).

Oe. furva RAMB. *Dlr.* St. Tuna sn, Sellnässjön 18/7 1926.

Colpotaulius incisus CURT. *Ög.* RM; Tannefors 10/7 1919 (TULLGR.). *Sthlm.* RM. *Dlr.* RM. *Jtl.* Storlien (C.f.J.). *Vtbn.* Haparanda 30/7 1926 (C.f.J.). *Lpl.* RM.

Grammotaulius signatipennis MC LACHL. Då sydgränsen för denna art ej torde vara fullt känd, är det skäl att rapportera mera sydliga fynd. *Dlr.* Ludvika sn, Brunnsvik 25/8 1926.

Glyphotælius pellucidus RETZ. *Upl.* Bondkyrko sn, Vårdsätra 11/9 1927. *Dlr.* Ludvika sn, Brunnsvik och Sörvik 2/8—3/9. *Häls.* Forsa aug. 1927 (A.JN).

Limnophilus borealis ZETT. *Sm.* RM (»... i Småland tyckes den ej vara sällsynt...» THOMSON: Opusc. Ent.). *Ög.* RM. *Upl.* Uppsala 18/9 1921; Ö. Ryd (C.f.J.). *Sdml.* Nacka, Dammtorpssjön 2/10 1927. *Dlr.* Allmän. ULM.

L. flavicornis FABR. WALLENGREN säger om denna art: »Under sommar och höst är arten ganska allmän i södra och mellersta Sverige, men huru högt den går mot norden är ännu ej kändt». I RM finnes den från *Vbtn.* (HOLM) och *Lpl.* (BORG). I S *Dlr.* har jag tagit den i Grangärde sn, sjön Malingen 30/8 1927 och i

Ludvika sn, Sörvik $^{20}/_{8}$ 1927. *Häls.* Loos $^{10}/_{7}$ 1924, Rotsjön $^{30}/_{8}$ 1924, Tensberg $^{11}/_{7}$ 1924 (O.SJ)..

L. subcentralis (HAG.) BRAUER. Enligt WALLENGREN en sällsynt art och endast funnen i Sk., Sm., Upl. och på Öl. Den torde dock i S och mell. Sv. vara en betydligt vanligare medlem av höstfaunan än vad som framgår av detta, ehuru den ej uppträder i sådana myriader som t. ex. *L. nigriceps, politus* och *decipiens* kunna göra. *Ög.* RM; Adelsnäs $^{23}/_{9}$ 1916 (TULLGR.). *Sdml.* RM (STÅL); Tumba-Fittja $^{6}/_{7}$ 1916 (TULLGR.); Nacka, Dammtorpssjön $^{2}/_{10}$ 1927. *Nrk.* Örebrotrakten (A.JN). *Dlr.* Falun, Varpan $^{26}/_{9}$ 1926.

L. stigma CURT. Enligt WALLENGREN är nordgränsen för denna art ej fullt känd. Den finnes dock över hela *Dlr.* ända upp på fjällen i N Idre; åtminstone i S delarna allmän. *Vrml.* Bada $^{8}/_{8}$ 1923 (F.NM). *Häls.* Loos $^{4}/_{8}$ 1922, $^{30}/_{8}$ 1923 (O.SJ.). *Vbtn.* Haparanda $^{30}/_{7}$ 1926 (C.f.J.).

L. germanus MC LACHL. *Ög.* RM (HAGLUND).

L. nebulosus KIRBY. *Dlr.* Idre sn, Töfsingån $^{31}/_{7}$ 1925, Härjehågna $^{27}/_{7}$ 1927. *Häls.* Loos $^{3}/_{7}$, $^{7}/_{7}$, vid Håcklan $^{17}/_{7}$ 1924 (O.SJ.). ULM.

L. femoratus ZETT. *Vg.* Hjo (RM, SJÖST.). *Dlr.* Särna sn, St. Njupsjön $^{9}/_{8}$ 1927; Idre sn, Slugufjäll $^{28}/_{7}$ 1925, Gröthån $^{6}/_{8}$ 1925. *Jtl.* Storlien $^{24}/_{7}$ (TULLGR.).

L. fuscinervis ZETT. *Upl.* RM (BORG); Vassunda sn, Tursbo (O.L.). *Dlr.* Sollerön (TULLGR.); Ludvika sn, Brunnsvik juli—sept., Sörvik $^{17}/_{8}$ 1927.

L. ignavus HAG. Enligt WALLENGREN ej anträffad i vårt land. THOMSON säger däremot (l. c.): »Temligen sparsamt i medlersta och södra Sverige». Detta är alldeles riktigt. BORG har förut anmält arten från *Sm.* (Ent. Tidskr. 1901). Nya lokaler: *Sm.* Nobynäs (RM, HAGLUND). *Ög.* Åby (RM, HAGLUND); Viggbyholm (TULLGR.) *Upl.* Stockholm (RM. SJÖST.); Experimentalfältet $^{9}/_{9}$ 1920 (O.L.); Riddersvik (TULLGR.). *Sdml.* C.f.J. (TULLGR.). *Dlr.* Sollerön (TULLGR.); Ludvika sn, Sörvik $^{17}/_{8}$ 1924. ULM.

L. picturatus MC LACHL. *Upl.* Bondkyrko sn, Vårdsätra $^{11}/_{9}$ 1927. *Dlr.* Sollerön (TULLGR.); Ludvika sn, Brunnsvik $^{6}/_{10}$ 1926, $^{3}/_{9}$ 1927; Nås $^{3}/_{7}$ 1927. *Häls.* Loos $^{3}/_{9}$ 1921 (O.SJ.). ULM.

L. centralis CURT. *Dlr.* Ej sällsynt; i Ludvika sn iakttagen $^{13}/_{6}$—$^{29}/_{8}$. *Häls.* Loos $^{26}/_{7}$ 1923 (O.SJ.). *Ång.* RM (STÅL). ULM.

**L. scalenus* WALLENGR. *Dlr.* Idre sn, Städjan $^{11}/_{8}$ 1921; Slugufjäll $^{30}/_{7}$, Töfsingån $^{29}/_{7}$ 1925; kyrkbyn $^{29}/_{8}$, $^{30}/_{8}$, $^{20}/_{9}$ 1927 (G.S.). *Ång.* Hoting $^{9}/_{8}$ 1926 (C.f.J.). *Lpl.* RM. ULM.

L. miser MC LACHL. *Dlr.* Särna sn, Fulufjäll $^{5}/_{8}$ 1927.

L. despectus WALK. Betydligt mera allmän och vitt utbredd än vad som framgår av WALLENGRENS uppgifter. Den viktigaste orsaken till att arten ansetts som en sällsynthet torde vara, att den

sammanblandats med andra arter. I samlingar har jag sett den bestämd till *griseus* i ett flertal fall samt till *miser* och *sparsus*. Granskar man analbihangen, är det dock ingen svårighet att identifiera *despectus*, i synnerhet hos ♀ äro dessa av en mycket enastående typ. Vingteckningen är däremot mycket variabel. Även beträffande denna art har THOMSON en riktigare uppgift: »Synes ej vara sällsynt i medlersta Sverige». — *Ög*. RM. *Sdml*. RM (STÅL); Nacka (C.f.J.). *Sthlm*. RM. *Dlr*. Ludvika sn, Brunnsvik och Sörvik allmän $^{29}/_{6}$—$^{6}/_{10}$; Grangärde sn, Malingen $^{30}/_{8}$ 1927; Sollerön (TULLGR.); Idre sn $^{1}/_{8}$ 1925, Höstsätern $^{10}/_{9}$ 1925, Idresjön $^{21}/_{8}$ 1927 (G.S.). *Häls*. Loos $^{3}/_{8}$—$^{15}/_{9}$, Voxnan $^{22}/_{8}$ 1924 (O.SJ.). *Dovre*. RM (J. SAHLB.). ULM.

**Anabolia sororcula* MC LACHL. *Nbtn*. RM (BOHEMAN).

Arctoecia concentrica ZETT. *Dlr*. Ludvika sn, N. Öratjärn $^{19}/_{8}$ 1922; Idre sn, Töfsingån $^{29}/_{7}$ 1925. *Häls*. Loos $^{13}/_{8}$—$^{5}/_{9}$ (O.SJ.). ULM.

Asynarchus fusorius (WALLENGR.) MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, Slugufjäll $^{24-30}/_{7}$, Töfsingån $^{24-31}/_{7}$ 1925; Olåsen $^{28}/_{8}$ 1926 (G.S.). ULM.

A. Thedenii WALLENGR. *Nbtn*. RM (BOHEMAN).

**A. contumax* MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, Töfsingån $^{29}/_{7}$, $^{2}/_{8}$ 1925. *Jtl*. RM (KLINCKOWSTR.). *Lpl*. Gällivare sn, Sjitnjanjarka $^{21}/_{7}$ 1923. ULM.

A. cænosus CURT. *Ög*. Kvillinge, Åby (RM, HAGLUND). *Dlr*. Allmän i N; Ludvika sn, Brunnsvik $^{10}/_{6}$ 1922, $^{4}/_{7}$ 1926. *Häls*. Loos, talrika ex. (O.SJ.). ULM.

**Lenarchus productus* MORT. *Dlr*. Idre sn, Töfsingån $^{29}/_{7}$, $^{3}/_{8}$ 1925. *Häls*. Loos sn, Bygget $^{9}/_{7}$ 1923 (O.SJ.). ULM.

**Stenophylax impar* MC LACHL. *Lpl*. Abisko (RM, SELLMAN).

S. algosus MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, St. Härjeån $^{22}/_{7}$ 1927 (G.S.); Särna sn, St. Njupsjön $^{9}/_{7}$ 1927.

S. infumatus MC LACHL. *Dlr*. Idre sn, St. Härjeån $^{24}/_{7}$ 1927. *Hedemarken*. Herjaaen $^{24}/_{7}$ 1927.

**Halesus radiatus* CURT. *Dlr*. Idre sn, funnen på ett flertal lokaler av mig och G.S. ULM. — Även från andra landskap, t. ex. *Jtl*. och *Häls*., har jag sett ex., som måste tillhöra denna art, men då de visa stor variation i formen av appendies præanales, vågar jag ännu ej uttala mig bestämt om dem.

H. digitatus SCHRK. *Dlr*. Idre sn, Grövelån vid Storsätern $^{9}/_{8}$ 1925. ULM.

Apatania Walleugreni MC LACHL. *Sm*. Visingsö $^{6}/_{5}$ 1921 (TULLGR.). *Vg*. Hjo (RM, SJÖST.). De högst intressanta fynden av denna nordliga art vid Vättern gör det troligt, att WALLENGRENS uppgift om artens förekomst i Ög. hänför sig till samma

sjö; i RM finnes en ♂, etiketterad *Ög*. *Dlr*. Väster-Dalälven vid Torgås i Lima sn $^{21}/_{6}$ och vid Malungs station $^{13}/_{6}$, $^{22}/_{6}$ 1927; Särna sn, massvis vid sjöarna på Fulufjäll i juli 1927; Idre sn, Fosksjöarna på Långfjället $^{29}/_{6}$ 1925; Idre by $^{4}/_{7}$ 1927 (G.S.). *Hedemarken*. Härjehågna $^{26}/_{7}$ 1927. *Jtl*. RM.

A. stigmatella ZETT. *Vg*. Även denna nordliga art är av prof. SJÖSTEDT funnen vid Hjo. *Dlr*. Idre sn, ett flertal lokaler juli—sept. (förf. och G.S.). *Jtl*. RM (KLINCKOWSTR.). ULM.

A. arctica BOHEM. Uppgiven från Torne träsk av SILTALA. *Dlr*. Idre sn, ej sällsynt på Långfjället och Slugufjäll i juni och juli 1925; Nipvallen $^{26}/_{8}$ 1927 (G.S.); Särna sn, Fulufjäll $^{12}/_{7}$ 1918. *Lpl*. Abisko (SJÖST. och SELLMAN i RM, MALAISE i C.f.J.); Gällivare sn, Gällivare juli 1903 (RM, ROTH), Vakotavare $^{13}/_{7}$ 1923; Lycksele lpm, Brantsfjället $^{13-15}/_{7}$ 1927 (F.NM). *Hedemarken*. Härjehågna $^{21}/_{7}$, $^{26}/_{7}$ 1927. — Är utan tvivel utbredd över hela vårt fjällområde. I detta sammanhang vill jag framkasta ett förmodande, som jag tyvärr ännu ej lyckats få bestyrkt i naturen. Av *A. arctica* äro endast ♀♀ kända, som antagas fortplanta sig parthenogenetiskt, vilket av allt att döma förekommer hos flera arter inom släktet. Dock finnes det en *Apatania*-art, av vilken man funnit endast ♂♂, nämligen *A. Palmeni* J. SAHLB. Den är mycket sällsynt och mig veterligt funnen blott på 4 ställen: Rihpjaur på Kolahalvön, Könkämäeno i N Finland, vid Torneträsk samt något sydligare i Lpl. På alla dessa ställen finns också *A. arctica*, och den tanken tvingar sig därför på en, att *A. Palmeni* är ♂ till *A. arctica*. Är detta fallet, måste namnet *Palmeni* vika för BOHEMANS äldre *arctica*. — ULM.

Goëra pilosa FABR. *Dlr*. Norrbärke sn, Smedjebacken $^{18}/_{7}$ 1919.

**Micrasema gelidum* MC LACHL. *Dlr*. Särna sn, Fulufjäll $^{31}/_{7}$—$^{8}/_{8}$ 1927; Idre sn, St. Härjeån $^{24}/_{7}$, Härjehågna $^{27}/_{7}$ 1927, Töfsingån $^{16}/_{7}$ 1925. *Hedemarken*. Härjehågna, $^{24}/_{7}$, $^{26}/_{7}$ 1927.

Auszug.

Die Kenntniss der schwedischen *Trichoptera* ist sehr ungenügend. Die einzige grössere Arbeit, die diese Tiere behandelt, ist die von H. D. J. WALLENGREN 1891, sie entspricht aber nicht den Forderungen der Jetztzeit. Ich gebe hier Angaben über neue Fundorte einiger Arten, von welchen folgende vorher nicht in Schweden bekannt waren: *Glossosoma Nylanderi* MC LACHL., *Agapetus comatus* PICT., *Hydroptila pulchricornis* PICT., *Oxyethira sagittifera* RIS., *O. Frici* KLAP., *Cyrnus insolutus* MC LACHL., *Lype reducta* HAG., *Hydropsyche Silfvenii* ULM., *Limnophilus scalenus* WALLENGR.,

Anabolia sororcula MC LACHL., *Asynarchus contumax* MC LACHL., *Lenarchus productus* MORT.. *Stenophylax impar* MC LACHL. *Halesus radiatus* CURT., *Micrasema gelidum* MC LACHL. — Daneben werfe ich eine Vermutung hin, dass *Apatania Palmeni* J. SAHLB. ist das Männchen der *A. arctica* BOHEM. Von *A. Palmeni* sind nur ♂♂, von *A. arctica* nur ♀♀ bekannt. An allen Lokalitäten, wo man *A. Palmeni* gefunden hat, findet sich auch *A. arctica*.

Die mit ULM bezeichneten Arten sind von Dr. G. ULMER, Hamburg, gütigst kontrolliert oder bestimmt. Ich sage Dr. ULMER meinen besten Dank für die wertvolle Hilfe.

Rättelse.

I Entomologisk Tidskrift 1921 har jag publicerat en förteckning över coleoptera, funna utom sina då kända utbredningsområden. I inledningsraderna har jag uppgivit, att de flesta bestämningarna utförts av numera framlidne trafikinspektör C. H. ÖSTRAND. Då jag på senare år tittat i mina lådor, har jag till min sorg gång på gång kunnat konstatera, att det ofta inte stod rätt till med dessa bestämningar. Då jag själv ej har närmare satt mig in i skalbaggesystematiken, vände jag mig till specialister för att få full klarhet i frågan. Så ha haliplider, dytiscider och gyrinider godhetsfullt granskats av direktör G. FALKENSTRÖM, Stockholm, carabider av fil. mag. C. H. Lindroth, Uppsala, och alla övriga familjer av redaktör ANTON JANSSON, Örebro. Det är nu min ledsamma plikt att rätta de felaktigheter, som ynglingens auktoritetstro och förlitande på äldre kolleger förlett mig att offentliggöra.

Ur förteckningen utgå följande arter:

Bembidium Mannerheimii SAHLB. — Amara ænea DE GEER (= vulgaris DUFT.). — Amara spreta DEJ. — Amara convexior STEPH. — Harpalus fuli-